

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/22/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814200540
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8814200540.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a sudkýň JUDr. Gabriely Vílágiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých: mal. Q. S., nar. XX.XX.XXXX, mal. V. S., nar. XX.XX.XXXX, mal. F. S., XX.XX.XXXX a mal. Q. S., nar. XX.XX.XXXX, všetci bytom pri matku, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti: matky: Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, prechodne M. D. XX a otca: V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 9P/22/2014 - 19 zo dňa 22. 04. 2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o povinnosti otca platiť výživné pre mal. Q. vo výške 45 Eur mesačne, mal. V. vo výške 45 Eur mesačne, mal. F. vo výške 40 Eur mesačne a mal. Q. vo výške 30 Eur mesačne, k rukám matky maloletých detí vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01.09.2013.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o dlžnom výživnom a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zveril maloleté deti S., a to Q., nar. XX. XX. XXXX, V., nar. XX. XX. XXXX, F., nar. XX. XX. XXXX a Q., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky Q. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XXX.

Zároveň zaviazal otca maloletých detí V. S., nar. XX. XX. XXXX, platením výživného na maloletú Q. a maloletého V. po 45 Eur mesačne na každého z nich, na maloletého F. vo výške 40 Eur mesačne a na maloletého Q. vo výške 30 Eur mesačne, k rukám matky maloletých detí do každého 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 01.09.2013.

Dlžné výživné za obdobie od 01.09.2013 do 30.04.2014 na maloletú Q. vo výške 400 Eur, na maloletého V. vo výške 360 Eur, na maloletého F. vo výške 320 Eur a na maloletého Jakuba vo výške XXX Eur súd povolil otcovi splácať v 20 eurových mesačných splátkach na každé jedno z nich, a to spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, počnúc dňom 01.05.2014.

Styk otca s maloletými deťmi súd upravil neobmedzene.

V prevyšujúcej časti súd návrh matky ohľadne výšky výživného zamietol.

Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že rozhodol tak na návrh matky, ktorá sa domáhala zverenia mal. detí do jej osobnej starostlivosti a zaviazania otca platením výživného na každé dieťa vo výške po 80 Eur mesačne. Návrh bol odôvodnený tým, že otec mal. detí od septembra 2013 opustil spoločnú domácnosť, javí minimálny záujem o mal. deti a na ich výživu žiadnym spôsobom neprispieva. Ona je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 284 Eur mesačne.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a citujúc § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 3, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine zistil, že v danom prípade je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom. Rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne finančne nehospodária a nezabezpečujú výchovu a výživu maloletým dieťaťom. Matka sa o maloleté deti riadne a vzorne stará, má zabezpečené vhodné bytové podmienky, preto súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal platením výživného. Pri určení výšky výživného súd zohľadnil vek maloletých detí, ich odôvodnené potreby, zárobkové možnosti a schopnosti otca. Poukázal na skutočnosť, že otec pracuje v Českej republike v spoločnosti EDYMAX Holding, a.s. kde v mesiaci august 2013 a september dosiahol hrubú mesačnú mzdu 10.723,- korún českých, a má čistý príjem činil 9.453,- CZK. Súd odporcu preto zaviazal na platenie výživného na maloletú Janu S., nar. XX.XX.XXXX a na maloletého V. S., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške po 45 Eur mesačne na každého z nich, na maloletého F. S., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 40 Eur mesačne a na maloletého Q. S., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 Eur mesačne, počnúc dňom 01.09.2013. K výdavkom otca prvostupňový súd podotkol, že plnenie výživného má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť a keďže otec má vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, musí zväziť potrebu, výšku svojich nákladov a nezaťažovať sa úvermi. Skutočnosť, že otec maloletých detí s nebankovými spoločnosťami aj s peňažným ústavom uzavrel nezodpovedne viacero zmlúv o úvere, nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa. Zákon o rodine stanovuje minimálne výživné, ktoré je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje príjmy. Od 01.07.2013 minimálne výživné činí 27,13 Eur a vzhľadom na výšku príjmu otca ho súd zaviazal na plnenie si vyživovacej povinnosti voči deťom vo výške len mierne nad stanovené minimum.

Zo spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13C/55/2014 bolo súdom prvého stupňa zistené, že v konaní navrhovateľky Jany Holubovej proti V. S., o určenie manželského výživného súd uložil odporcovi povinnosť prispievať navrhovateľke na výživu mesačne po 50 Eur počnúc dňom 24. 01. 2014.

Z ďalších spisov Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 9Ro/748/2013 zistil, že proti odporcovi sa vymáha suma 73,90 Eur. Taktiež v konaní 8C/169/2013 sa voči otcovi vymáha zaplatenie sumy 638,52 Eur z titulu revolvingového úveru. Proti otcovi mal. detí sa vedú aj exekúcie pod sp. zn. 3Er/479/2011 na zaplatenie sumy 3.723,23 Eur a konanie sp. zn. 7Er/160/2011 sa vymáha zaplatenie sumy 959,76 Eur.

Výrok o trovách konania bol odôvodnený ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku, a to čo do výroku o určení výživného pre mal. deti, ako aj čo do výroku o dlžnom výživnom v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec mal. detí. V odvolaní uviedol, že súd mu uložil platiť výživné pre deti a jeho exmanželku spolu vo výške 230 Eur. Uvedená suma je pre neho absolútne nereálna vzhľadom na jeho príjem, ktorý je v dobrom mesiaci 8.000,- Kč, z ktorých by mal uhrádzať 7.000,- Kč. Poukázal na to, že zrekonštruoval celý dom a nábytok a elektronika ostali v tomto dome vo Vyšnom Žipove. On v súčasnej dobe spláca dve splátky po 90 Eur svojmu otcovi, od ktorého mali požičané peniaze. Uviedol ďalej, že z domu odišiel 26. 08. 2013. Počas tohto obdobia platil nájom, peniaze posielal manželke, nemá však o tom doklady. Koncom októbra 2013 sa vrátil domov s tým, že hádky prestanú, no tieto pretrvávali. Hádky ubližovali najmä deťom, preto celkom odišiel. Do konca roka 2013 fungovali spolu ako rodina. Od januára zavolať manželke, že splatí otcovi pôžičku a

až po jej splatení bude ďalej normálne zasielať peniaze. Zmenil si telefónne číslo, pretože dostával výhražné sms-ky.

Odvolateľ ďalej uviedol, že nemôže platiť výživné od augusta 2013, lebo dovtedy spolu fungovali ako rodina a peniaze posielal na meno manželky cez WÚ, a to na nájom, stravu a odev pre deti. Jeho finančná situácia mu dovoľuje platiť hoci 50% z jeho príjmu, ale až od augusta 2014. Je pre neho nereálne dávať peniaze k rukám matky, lebo nemá ani na cestu domov každý mesiac.

Žiadal preto o prehodnotenie rozhodnutia okresného súdu.

K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletých detí tak, že otec mal. detí na deti nezaplatil ani cent. Ona je zúfalá, žije u svojich rodičov v dome vo Vyšnom Žipove. O ich deti sa stará jej brat, ktorý im kupuje potraviny aj oblečenie. Uviedla, že otec mal. detí aj keď zarábal v minulosti peniaze, tieto išli exekútorovi na dlhy za autá, ktoré si zobral na lízing. Nenadobudol nič, iba dlhy. Poukázala tiež na to, že otec maloletých detí sa správa podvodne, ľutuje ľudí, ktorí musia splácať jeho podvodné dlhy. Rovnako podvodne zobral pôžičku aj na jej otca, s čím má ten problémy. Poukázala tiež na to, že mal. Jakub má zlý zdravotný stav, pravidelne navštevuje nefrologickú ambulanciu v Košiciach, s čím sú náklady na benzín, plienky, mlieko, hygienické veci, oblečenie a vyhradenú stravu.

K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník tak, že sa stotožnil s výškou určeného výživného pre mal. deti majú za to, že toto je primerané veku a potrebám mal. detí. S poukazom na to, že od 01. 07. 2014 je minimálne výživné vo výške 27,13 Eur a vzhľadom na výšku mesačného čistého príjmu otca, ktorý je 9.453,- Kč, určené výživné je výživné vo výške tesne nad stanoveným minimom.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal v napadnutej časti rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p., a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že verejné vyhlásenie rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli dňa 19.08.2014 a zistil, že odvolanie otca maloletých detí čo do výroku o výživnom nie je dôvodné.

Rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a § 26 sa použijú primerane (§ 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine; ďalej len „Zákon o rodine“).

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 1 až 4 Zákona o rodine).

Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného (§ 65 ods. 1 Zákona o rodine).

Pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Prvostupňový súd vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní, vec správne aj právne posúdil (§ 153 ods. 1 O.s.p.).

Súd prvého stupňa sa pri svojom rozhodovaní riadil príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine, preto vo veci správne rozhodol. Správne ustálil výšku výživného u každého z maloletých detí prihladnuc na ich potreby, ako aj schopnosti a možnosti otca mal. detí.

Zákon o rodine vychádza z filozofie, že dieťa má zo zákona právo na výživu; ide teda o jeho zákonný nárok. Explicitne je rodičom uložená povinnosť plniť si túto vyživovaciu povinnosť. Základ vyživovacej povinnosti rodičov k mal. dieťaťu je zakotvená v rámci demonštratívneho výpočtu zložiek rodičovskej zodpovednosti v § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine. Každá povinná osoba musí vždy, aj keď na úkor svojho minima, zabezpečiť výživu dieťaťa. Dieťaťu je teda zo zákona priznané právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Aj odvolací súd je jednoznačne toho názoru, že súdom prvého stupňa určené výživné na mal. Q. a mal. V. po 45 Eur mesačne, na mal. F. vo výške 40 Eur mesačne a na mal. Q. vo výške 30 Eur mesačne jednoznačne zodpovedá tak potrebám, ako aj možnostiam a schopnostiam ich otca. Zo spisu totiž jednoznačne vyplýva, že príjem otca predstavuje čistú mzdu vo výške 9.453,- Kč. Otec maloletých má aj uhradené ďalšie náhrady, a to vo výške 9.090,- Kč, čo tiež vyplýva z potvrdenia jeho zamestnávateľa. Takýto príjem otca jednoznačne odôvodňuje výživné, na ktoré bol súdom zaviazaný.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým súd zaviazal otca mal. detí prispievať na výživu mal. Jany a mal. V., každému po 45 Eur mesačne, na mal. F. 40 Eur mesačne a na mal. Q. 30 Eur mesačne počnúc dňom 01. 09. 2013, ako vecne správny potvrdil.

K odvolacím dôvodom otca, podľa ktorých jeho príjem je 8.000,- Kč odvolací súd uvádza, že tento údaj o výške jeho príjmu nie je pravdivý, lebo nezodpovedá vykonanému dokazovaniu. Ako bolo vyššie uvedené, príjem otca je vyšší. K ďalším odvolacím dôvodom týkajúcim sa jeho tvrdení, že zrekonštruoval dom a zanechal v dome svoj majetok, odvolací súd uvádza, že tieto skutočnosti pre určenie výživného na mal. deti nie sú rozhodujúce. V konaní sa taktiež nepotvrdilo ako pravdivé tvrdenie otca mal. detí, že prispieval za rozhodné obdobie na výživu mal. detí. O uvedenom nepredložil žiaden dôkaz a uvedené tvrdenie ničím nepodložil. Pre rozhodnutie súdu o určení výživného nie je tiež rozhodujúce tvrdenie otca, že najprv splatí pôžičku svojmu otcovi a tak bude prispievať na výživné mal. deťom. V zmysle vyššie citovanej zákonnej úpravy rodičia mal. detí musia najprv zabezpečiť výživu mal. detí, až následne môžu finančné prostriedky použiť na iné účely. Zákon o rodine jednoznačne vychádza z toho, že povinný rodič nesmie brať na seba neprimerané riziká, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť jeho vyživovaciu povinnosť. Z obsahu spisu však vyplýva, že otec mal. detí takéto riziká na seba berie, resp. bral, o čom svedčia viaceré súdne a exekučné konania voči jeho osobe. Ani uvedené skutočnosti však nemôžu v žiadnom prípade ohroziť výživu mal. detí.

Odvolací súd preto nemohol prihliadať na žiaden z odvolacích dôvodov otca mal. detí a nemohol zmeniť rozsudok čo do výšky výživného.

Čo sa týka dlžného výživného, súd prvého stupňa správne vychádzal z obdobia od 01. 09. 2013 do 30. 04. 2014, za ktoré bolo potrebné vyčísliť aj dlžné výživné. Dlžné výživné bolo však súdom prvého stupňa u mal. Jany S. vyčíslené v nesprávnej výške 400 Eur, keď toto výživné predstavuje sumu 360 Eur (ide o výživné za 8 mesiacov po 45 Eur). Nesprávne tiež súd prvého stupňa určil povinnosť splatiť toto dlžné výživné počnúc dňom 01. 05. 2014. Čo sa týka výšky výživného u všetkých detí, toto je potrebné ešte raz prehodnotiť, nakoľko v spise sa nachádzajú listiny, podľa ktorých otec zasielal určité platby, nie však k rukám matky mal. detí. Je potrebné preveriť komu a na aký účel boli tieto platby určené. Odvolací súd preto zrušil uvedený výrok súdu prvého stupňa čo do dlžného výživného.

Úlohou súdu bude opätovne rozhodnúť o dlžnom výživnom u všetkých mal. detí po správnom vyčíslení dlhu a po zistení, či otec za rozhodné obdobie na výživnom niečo zaplatil.

Keďže odvolanie čo do zverenia mal. detí Holubových, ako aj čo do výroku o neobmedzenom styku mal. detí s otcom a tiež vo výroku o zamietnutí návrhu matky ohľadom výšky výživného v prevyšujúcej časti, nebolo podané odvolanie, preto tieto výroky v zmysle § 206 ods. 2 O.s.p. nadobudli právoplatnosť.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok vo výroku o povinnosti platiť výživné na mal. Q., V., F. a Q. ako vo výroku vecne správnom postupom podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Výrok rozsudku súdu prvého stupňa o dlžnom výživnom u všetkých detí, postupom podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu. Predmetné konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.